

plat forum

nieuwsbrief
van stichting
platform nederlandse folklore

nummer 78
december 2015

colofon

Forum is een uitgave van
stichting platform nederlandse
folklore

secretariaat

Margrietlaan 3
5591 GG Heeze
E-mail: platformnederlandsefolklore@gmail.com
Website:

www.platformnederlandsefolklore.nl

facebook:

www.facebook.com/PlatformNederlandseFolklore

KvK nummer: 41094348

redactie

Marion Seeman
marion.seeman@gmail.com
tel 020 – 6373024

vormgeving

Hans van Buuren
Verschijnt ook op papier

data nieuwsbrief 79

inleverdatum kopij tot
15 maart 2016
verschijningsdatum
begin april 2016

Donateurs

De doelstelling van de Stichting Platform Nederlandse Folklore is het verbeteren van het imago van de Nederlandse folklore, vooral op het gebied van de dans en dansmuziek en het verbeteren van de kennis op kostuumgebied. Onze wens is niet primair zelf activiteiten organiseren, maar ze bekend en toegankelijk te maken voor belangstellenden.

Wil je verzekerd zijn van onze informatie en/of steun je onze doelstellingen, dan kun je donateur worden van onze stichting. Voor verenigingen is dit €23,50 per jaar en voor particulieren €7,50 per jaar.

Hiermee kunnen we voor onze donateurs de driemaandelijke nieuwsbrief verzorgen en hebben we financiën voor eigen evenementen.

Het verschuldigde bedrag kun je overmaken op rekening:
NL80 RABO 0171 5130 45 ten name van *Stichting Platform Nederlandse Folklore* te Heeze.

Groepen stellen zich voor

Het Platform heeft een aantal groepen als donateur en het leek ons een goed idee de groepen de gelegenheid te geven zich aan de donateurs voor te stellen. Elk nummer zullen we een groep vragen een stuk te schrijven, zodat we een beeld krijgen hoe groepen de Nederlandse Folklore in dans, muziek en kostuum aan anderen tonen en uitdragen. Deze keer zal de dansgroep de Mie Katoen uit Tilburg zich voorstellen.

Mie Katoen - Volksdans en gezelligheid in Tilburg

De Tilburgse volksdansvereniging Mie Katoen, opgericht in 1979, is vernoemd naar de dans Mie Katoen, een Tilburgse volksdans in quadrille-vorm. Die naam verwijst enerzijds naar het textielverleden van Tilburg, anderzijds naar de Tilburgse thuisweefster en straatmuzikante Mie de Fiedel (1853-1930), die de dans bekend maakte. Met haar cello was zij een graag geziene gast op volksfeesten, kermissen en partijen, waarbij de viool werd bespeeld door 'durre meens' (echtgenoot) Frans Jansen.

Bij de oprichting van de vereniging werden als doelstelling in de statuten opgenomen: a. het bevorderen van de oefening van de volksdans in het algemeen, b. het bestuderen van de volksdans, volksgewoonten en gebruiken, in het bijzonder in de regio Midden-Brabant, c. het instandhouden van tradities en oude waarden, d. het meer bekendheid geven aan Nederlandse, in het bijzonder Brabantse volksdansen en klederdrachten in binnen- en buitenland. Dit is waar we ons nog steeds mee bezig houden.

De demonstratiegroep was bij de oprichting de 'core business', maar Mie Katoen heeft ook altijd cursussen georganiseerd – en nog steeds. De verenigingsleden waren aanvankelijk de dansers van de demonstratiegroep. Maar leden die stoppen met dansen - of met de demonstratiegroep - blijven vaak wel lid, en zo is Mie Katoen daarnaast ook een soort gezelligheidsvereniging.

De demonstratiegroep

Op dit moment heeft Mie Katoen 26 verenigingsleden, van wie er 16 in de demogroep dansen: 6 mannen en 10 vrouwen. Ja, ook wij zijn op zoek naar uitbreiding - vooral extra mannen zijn gewenst.

Mie Katoen danst bij optredens 'series' van 10-15 minuten, waarin diverse dansen in een choreografie aaneengeregen worden. Soms zit er een verhaal of een thema in verwerkt, bijvoorbeeld de seizoenen, het leven in de vissersdorpen, of een Brabants boerentaferaal.

Wat betreft het Nederlandse programma hebben we zowel series met traditionele dansen als series met nieuw gemaakte dansen. Op de laatste Platformdag, 31 oktober jl. hebben we twee 'nieuw-Nederlandse series' mogen tonen. Daarnaast hebben we een aantal Balkan-series op ons programma. Bij elke serie dragen we bijbehorende kostuums, die deels origineel zijn en deels zelfgemaakt. Voor de Brabantse dansserie hebben we zelfgemaakte 'Brabants daagse' kleding naar voorbeeld uit de eerste helft van de vorige eeuw, compleet met originele worteldoeken voor de dames. Bij onze meiboomserie, die we eerder ook voor het Platform hebben uitgevoerd, dragen we traditionele drachten uit verschillende plaatsen in Nederland, van rond 1930: Volendam, Marken, Bunschoten-Spakenburg, Staphorst, Huizen, Urk, Brabants, Walcheren, Arnhem en Dordrecht. Enkele klederdrachten werden origineel in het betreffende dorp gekocht, zo nodig werden onderdelen zelfgemaakt, alles naar authentieke voorbeelden van rond 1930. Een lid dat kleermaker was tekende de patronen, gebruikmakend van het Klederdrachtenboek van Bing en Braet von Ueberfeldt, maar ook op basis van onderzoek in archieven, musea en de dorpen zelf. In elk geval worden de klederdrachten origineel gehouden.

Onze meiboomserie met de traditionele klederdrachten wordt veel gevraagd. Zeker in het buitenland en op plaatsen waar veel buitenlanders komen, zoals de Keukenhof. Het sluit ook aan bij onze doelstelling: 'meer bekendheid geven aan Nederlandse (...) volksdansen en klederdrachten'. Bij diverse kostuums hebben we aanvullende zondagse onderdelen. Daar waar de mannen bij het kostuum een overjas hebben, wordt deze wel gedragen maar voor het dansen uitgetrokken. Afhankelijk van de gelegenheid waar gedanst wordt, geven we uitleg over de kleding. Soms wordt alleen

verteld waar de dracht vandaan komt, soms wordt iets verteld over bepaalde details.

Voor de modernere Nederlandse series hebben we kostuums samengesteld die zijn geïnspireerd op het thema van de betreffende serie (visserij / modernere uitstraling). Ook de buitenlandse kostuums zijn deels origineel en deels zelfgemaakt.

Sinds begin 2015 is Dick van Wanum onze repetitor. Jarenlang heeft muziekgroep Bravade ons begeleid bij optredens. Tegenwoordig treden we wel eens op met een gelegenhedsorkestje, maar meestal dansen we op cd-muziek.

De demonstratiegroep treedt ongeveer 8x per jaar op, zowel in Noord-Brabant als ook in andere provincies en een enkele keer in het buitenland. Mie Katoen heeft in het 35-jarig bestaan in totaal veertien buitenlandse reizen gemaakt naar festivals, waarvan 7x naar de Europeade.

Verdere activiteiten

Zoals hierboven al is gezegd, is Mie Katoen ook een gezelligheidsvereniging, maar wel met leden die uit de volksdanswereld komen en een 'geschiedenis' hebben bij onze demonstratiegroep. Samen doen we activiteiten die in het teken van folklore staan, bijvoorbeeld een bezoek aan een volkenkundig museum, streekmuseum, poffermuseum, of een oude-ambachtenmarkt.

Verder worden er volksdanscursussen (wekelijks), instuiven (maandelijks) en workshops (jaarlijks) georganiseerd voor internationale dans.

Mie Katoen hoopt alle activiteiten nog lang te kunnen voortzetten: de demonstratiegroep, de gezellige uitjes. Ook voor de cursussen, instuiven en workshops bestaat nog altijd heel wat belangstelling.

Mie Katoen en het Platform

Mie Katoen heeft zich indertijd aangesloten bij het Platform Nederlandse Folklore om lid te zijn van een koepelorganisatie die tevens openstaat voor vernieuwing. We vinden het Platform Nederlandse Folklore een belangrijke organisatie, die een bijdrage levert aan het levend houden van de Nederlandse folklore en de folkloristische groepen in Nederland met elkaar kan verbinden.

Het Platform heeft nu ook de stap gemaakt van papier naar internet. Dit medium kan uitstekend worden ingezet om andere groepen te bereiken en ontwikkelingen snel te publiceren, zodat de doelstelling nog beter kan worden bereikt

Verslag Platform dag Dordrecht 31 oktober 2015

Het lijkt een traditie te worden: Als het Platform Nederlandse Folklore in de herfst een folkloredag organiseert, dan is het buiten fantastisch mooi weer. Zo ook dit jaar op 31 oktober in het complex van het Short Stay Facility in Dordrecht. Liefst 5 groepen traden er op en 's avonds kon iedereen op de vloer Nederlands dansen. Het Nederlands Centrum Volkscultuur en Immaterieel Erfgoed (VIE) was weer bereid om het evenement te ondersteunen. De lokale pers uit Dordrecht was aanwezig en gedurende het middag programma was een jonge journalist druk aan het interviewen en schrijven. De resultaten zullen we proberen op onze website te zetten.

De bedoeling van deze dagen is de verschillende stromingen in de Nederlandse Folklore met elkaar kennis te laten maken en elkaar te leren waarderen. Daarom begint de dag met het elkaar aanleren van een z.g. wisseldans waarmee de ene groep de andere op het podium aflost.

De sfeer kan er zo langzaam en goed in komen. Voorzitter van het Platform heette na binnenkomst van de groepen iedereen welkom en vol enthousiasme begon men met het proberen van de ingestudeerde wisseldansen. Daarmee komen de groepen snel met elkaar in contact. Jammer was dat het steeds moeilijker blijkt te zijn om met levende muziek op te treden, dit keer alleen nog Reuzegom met een klein, goed orkest. Het talrijke publiek had er zin in en stroomde al vroeg toe. Om 3 uur kon Marion de voorstelling openen. De Koninklijke Volkskunstgroep Reuzegom uit Leuven (B) begon als eerste begeleid door levende muziek. De groepsleden droegen Vlaamse kostuums van 1800 tot 1850 en ze zien hoe complex ook de Vlaamse vrouwen rokken zijn: 13,5 meter stof in een rok is zwaar, maar mooi bij het talrijke ronddraaien. Ze brachten een serie dansen met o.a. de Wal van Hever en wasvrouwen, kringdansen, molenfiguren en rij dansen. Ze wisselden af met figuren voor 6 en 8 paren, pittige klapfiguren en daarna een complexe leuke was dans. Allerhande visuele grapjes met het was-

goed en een klein vechtpartijtje om een onderbroek. Men sloot af met de Dans om de Schout.

Hierna werd Talima/Nuvoda uit resp. Sliedrecht en Numansdorp de vloer opgeleid. Twee iets te kleine groepen met dezelfde leidster, zodat men gezamenlijk een groep had gevormd om aan deze dag deel te kunnen nemen. Men deed zijn/haar uiterste best, maar de spanning van dit optreden kon je wel zien. Leuk was dat men met het thema Franse Slag goed kon variëren. Men begon met de oude betekenis uit de rijkunst. Daarna ging men over op de dans de Franse Slag, gemaakt door Elsche Korf met CD muziek van Frans Tromp. Als geheel leuk, maar het mag best nog wat beter worden uitgewerkt, bij het doorschuiven in bepaalde figuren was niet iedereen zeker van zijn of haar richting. Men bleef in Elsche haar repertoire met de sextant en sprong dan naar Jan Kloetstra's Op de Nysted. Leuk om die dans, als je toch voldoende paren hebt, met 2 figuren tegen elkaar in op te voeren. Na enkele andere dansen eindigde men weer met de schrille Franse fluit en werd Mie Katoen de vloer op geleid, de dans: Komt vrienden in den Ronde paste hier goed bij.

Mie Katoen uit Tilburg bracht een serie: Nou Tabee. Start met rij mannen en ernaast een kozend stel. Goede overgangen naar dansen zoals Kaapren Varen, nieuw Nederlands met de Valse Zeeman, afgewisseld met 2 emmertjes waterhalen en weer terug naar de Valse Zeeman. Hierdoor kreeg het optreden een prima afwisseling van melancholiek en delen met een pittige vaart. Men liet zien dat t tijdens het dansen afgewisseld kan worden kleine toneelacts. Een zeeman werd even verrast met een tropische jongedame duidelijk niet in de klederdracht der Lage Landen. Een prima optreden van een ervaren groep met opvallend punt: een Nederlandse dans, niet helemaal het aantal keren van de CD uitvoeren, maar verweven met andere dansen. Na een korte uitleg van het kostuum ging Mie Katoen verder met een moderne traditie in kostuums uit de jaren 50 van de vorige eeuw: "Door het jaar heen" een serie over de seizoenen van

Koen v. d. Akker. Men begon met een weemoedige herfst, daarna winter, voorjaar en tot slot de zomer. Veel spel tussen zang en dans, een fantasie serie met aanvankelijk weinig herkenbare Nederlandse dansen. Herkenbaar was wel de muziek van de Veulpoepers. Aan het einde werd de thuis groep Schampeljoen de vloer op gehaald en verdween Mie Katoen.

Schampeljoen uit Dordrecht heeft een brede kostuumcollectie uit allerhande Nederlandse streken en laat die vol trots zien. Helaas geen orkest meer en CD wissels veroorzaken een korte stilte. Daarin bracht men een degelijke Nederlandse serie: Vleuter, Mietje Katoen en dan dansen van actuele dansmakers: Beukenwals van Elly Olderaan, Dansje van Pije van Elsche Korf en Omke Wobke van de onlangs overleden Jan Kloetstra. Leuk was de afsluiting met Had je me Maar, waarbij de begingroep Reuzegom nog een keer de vloer op mocht.

Marion Seeman in haar slotwoord: het was weer erg afwisselend en we moeten ons realiseren dat over een paar jaar Rock en Roll ook onder de tradities valt. Ze bedankt de groepen die nog een stevig applaus krijgen. De dag wordt nu onderbroken door een Nederlands stampotten buffet, dat door onze gastronomische zuiderburen wordt gekenschetst: als erg lekker.

Om half acht gaat het programma weer verder met het bal, daarbij wordt door de dansleider van elke groep 2 keer een dans aan groepen en publiek uitgelegd en aangeleerd. De goed dansbare vloer was zo vol dat er een binnen- en buitenkring gemaakt moest worden om goed ruimte te hebben om te dansen. Reuzegom had met haar Zwierig Danske veel tijd nodig, maar het was een verrassend leuke dans met een mooi knieval van de mannen, die werd gehonoreerd met een kusje van de vrouwen. De Mazurka van Dina van Mie Katoen was op heel aparte en moderne muziek.

Even na negen kon de voorzitter van het Platform de dag afsluiten met veel dank voor de inzet van de groepen en beheerders van de SFF. Er kan

worden teruggekeken op een succesvolle dag. Er was weer veel aandacht voor onze Nederlandse volkscultuur in al zijn facetten en hopelijk kunnen de lokale groepen hiermee zich versterken. MVH

Voor alle foto's, ook die van Mie Katoen, zie:

www.platformnederlandsefolklore.nl/Dordrecht%202015%20foto%B4s.html

Agenda

12 december, **Utrecht**

Nederlands Danshuis Pieremachochel. Nieuw Nederlands olv Elske Hoen, olv Pierorkest, na 22 uur dansbal met dansen op verzoek.

Adres: Buurthuis 't Bokkie, Elandplein 25 te Utrecht.

Tijd: 20.00 uur. Toegang: 7,50 euro.

Info: 020-6373024, of info@dansgroeppieremachochel.nl,

www.dansgroeppieremachochel.nl

9 januari, **Utrecht**

Nederlands Danshuis Pieremachochel. Nederlands en Spaans olv Paula Versteeg, na 22 uur dansbal olv Pierorkest met dansen op verzoek.

Adres: Buurthuis 't Bokkie, Elandplein 25 te Utrecht.

Tijd: 20.00 uur. Toegang: 7,50 euro.

Info: 020-6373024, of info@dansgroeppieremachochel.nl,

www.dansgroeppieremachochel.nl

13 februari, **Utrecht**

Nederlands Danshuis Pieremachochel. Dansbal olv van het Pierorkest, dansen op verzoek.

Adres: Buurthuis 't Bokkie, Elandplein 25 te Utrecht.

Tijd: 20.00 uur. Toegang: 7,50 euro.

Info: 020-6373024, of info@dansgroeppieremachochel.nl

www.dansgroeppieremachochel.nl

12 maart, **Utrecht**

Nederlands Danshuis Pieremachochel. Programma wordt nader bekend gemaakt.

Adres: Buurthuis 't Bokkie, Elandplein 25 te Utrecht.

Tijd: 20.00 uur. Toegang: 7,50 euro.

Info: 020-6373024, of info@dansgroeppieremachochel.nl,

www.dansgroeppieremachochel.nl

Musea

Gehele jaar, **Apeldoorn**

Adres: Paleis Het Loo Nationaal Museum, Koninklijk Park 1, Apeldoorn

Tijd: di t/m zo en feestdagen 10.00-17.00 uur

Info: 055-5772400, www.paleishetloo.nl

Gehele jaar, **Arnhem**

Nederlands Openluchtmuseum

Adres: Schelmseweg 89, 6816 SJ Arnhem,

Info: 026-3576111 www.openluchtmuseum.nl

gehele jaar, **Broek op Langedijk**

Museum "Zo was't". Met vaste collectie, mode en streekdracht vanaf 1800 tot 1930

Adres: Dubbelebuurt 15a, Broek op Langedijk

Tijd: ma t/m vr 11.00-16.30 uur, za en zo 12.00-16.30 uur

Info: 0226-341963, info@museumzowast.nl, www.museumzowast.nl

gehele jaar, **Dokkum**

Admiraliteitshuis met o.a. Friese kostuums

Adres: Museum Admiraliteitshuis, Diepswal 27, Dokkum

Tijd: ma-za 10-17 uur, koopzondagen 13-17 uur

Info: 0519-293134, info@museumdokkum.nl www.museumdokkum.nl

gehele jaar, **Ede**

Historisch museum Ede, in oude stationsgebouw.

Expo 'Er was eens...: de geschiedenis van het sprookje' 15 november t/m 31 december 2015

Deze tentoonstelling is in samenwerking met het Nederlands Centrum voor Volkscultuur tot stand gekomen. De tentoonstelling 'Er was eens' vertelt over de geschiedenis van het sprookje als volksverhaal. Uiteraard ook aandacht voor Veluwe sagen en verhalen.

Adres: Museumplein 7, te Ede

Tijd: di/za 13.30-17.00 uur, zo tot 16 uur.

Info: 0318-619554, info@historischmuseumede.nl

www.historischmuseumede.nl

april-oktober, **Epe**

Veluws streekmuseum Hagedoorns Plaatse

Adres: Ledderweg 11, Epe,

Tijd: di-vr 11-17 uur, za en zo 13.30-17 uur

Info: 0578-627162, info@hagedoornsplaatse.nl

www.hagedoornsplaatse.nl

gehele jaar, **Enkhuizen**

Zuiderzee museum, binnen- en buitenmuseum.

Ga mee met de Reis rondom de Zuiderzee en laat je meevoeren langs topstukken uit de collectie, persoonlijke verhalen en interactieve opstellingen over het leven aan de voormalige Zuiderzee. Ontdek wat de verschillende plaatsen met elkaar verbindt en onderscheidt: tradities, dialecten, streekdrachten, ambachten, handel.

Adres: Wierdijk 12 – 22, 1600 AA Enkhuizen

Info: 0228 - 35 11 11, info@zuiderzeemuseum.nl

www.zuiderzeemuseum.nl

gehele jaar, **Goes**

Museum de Bevelanden . Het museum is gevestigd in een voormalig klooster, dat ook lange tijd als weeshuis dienst heeft gedaan. In het museum zijn permanente tentoonstellingen over oa: merklappen, de stad Goes en Bevelandse klederdracht. Op zolder worden de streekdrachten (klederdracht) van de Bevelanden van de laatste 150 jaar getoond.

Adres: Singelstraat 13, Goes,

Tijd: ma-vrij 11-17 uur, za en zo 13-17 uur

Info: 0113228883, info@hmdb.nl, www.hmdb.nl

gehele jaar, **Huizen**

Het Schoutenhuis, in het Huizer museum zijn o.a. tentoonstellingen te zien die een beeld geven van de historie van Huizen. Aparte klederdrachtzaal.

25 september – 16 januari 2016 **HuiZgebred – van Toen tot Trend**

Een overzicht van de Huizer brei- en naaigeschiedenis. Circa 100 jaar geleden was breien en naaien in Huizen bittere noodzaak. Dag en nacht zag je alle meisjes en vrouwen met breipennen in de weer. Zij maakten stoere truien en sokken voor de vissers, shawls en mofjes voor de kinderen, beursjes voor zichzelf. Alles soms met heel ingewikkelde patronen bewerkt en versierd.

Adres: Achterbaan 82, Huizen

Tijd: di t/m za 10.00 - 17.00 uur, feestdagen gesloten

Info: 035 525 02 23, info@huizermuseum.nl www.huizermuseum.nl

gehele jaar, **Katwijk**

Katwijks museum, met oa uitgebreide collectie klederdrachten en accessoires uit Katwijk en Rijnland.

Adres: Voorstraat 46, Katwijk

Tijd: di t/m za 10.00 tot 17.00 uur

Info: 071-401 30 47, info@katwijksmuseum.nl www.katwijksmuseum.nl

gehele jaar, **Noordhorn**

Kostuummuseum De Gouden Leeuw,

Adres: Langestraat 48, Noordhorn,

Tijd: do t/m vr 13.00-17.00 uur

Info: 0594-503804, degoudenleeuw@planet.nl home.kpn.nl/pilat004/

gehele jaar, **Oldebroek**

Boerderijmuseum De Bovenstreek

Adres: Bovenstraatweg 10-1.

Open: dinsdagen van 13.00- 17.00

Info: 0525-631457, E-mail: bovenstreek@hetnet.nl

www.museumoldebroek.nl

gehele jaar **Spakenburg**,

Museum Spakenburg,

Adres: Oude Schans 47-63.

Tentoonstelling "Tussen Droom & Daad", Emigranten uit Bunschoten-Spakenburg.

Tijd: wo t/m za 12.00-17.00 uur

Info tel: 033-298 33 19, info@museumspakenburg.nl

www.museumspakenburg.nl

gehele jaar **Staphorst**

Museumboerderij, men toont u de veelzijdige en kleurrijke cultuur van Staphorst

wo en za middagen: 10:00-17:00

Info 0522 462526, E-mail: museumboerderij@staphorst.nl

www.museumstaphorst.nl

Sint-Oedenrode

Museum van Brabantse Mutsen.

In verband met restauratie van het pand (rijksmonument) tot 1 januari 2016 gesloten.

Info: <http://mutsenmuseum.nl>

gehele jaar, **Uden**

Museum de Muts, folkloremuseum met Brabantse poffers uit 1850-1950.

Adres, Hurk 101, Uden

Tijd: iedere 1e zondag van de maand van 13.00-17.00 uur en volgens afspraak,

Info: 0413-260126, info@museumdemuts.nl www.museumdemuts.nl

gehele jaar, **Urk**

Museum Het Oude Raadhuis

Adres: Wijk 2-2, Urk

Tijd: ma-vrij 10-17 uur, za 10-16 uur

Info: 0527-683262, museum@opurk.nl www.museum.opurk.nl

www.platformnederlandsefolklore.nl
www.facebook.com/PlatformNederlandseFolklore